

HUBUNGAN SIKAP DAN PERSEPSI MURID TERHADAP PEMBELAJARAN BAHASA MELAYU DENGAN KEMAHIRAN ABAD KE-21

(Attitude Relationship and Students Perception through Malay Language Learning with 21st Century Skills)

MASYUNIZA YUNOS

ieza_1327@yahoo.com

Kementerian Pendidikan Malaysia

Dihantar pada:

20 September 2015

Diterima pada:

20 November 2015

Koresponden:

ieza_1327@yahoo.com

Abstrak: Kajian ini bertujuan untuk melihat hubungan sikap dan persepsi murid terhadap pembelajaran Bahasa Melayu dengan kemahiran-kemahiran abad ke-21. Domain kemahiran abad ke-21 yang dikaji terdiri daripada lima komponen utama iaitu kemahiran literasi era digital, kemahiran pemikiran inventif, kemahiran komunikasi berkesan dan penghasilan produktiviti tinggi serta norma dan nilai kerohanian. Soal selidik digunakan sebagai alat kajian bagi mengutip data. Seramai 280 orang murid Tingkatan 4 di daerah Segamat, Johor telah dipilih sebagai responden kajian. Analisis data yang digunakan adalah SPSS 19 sebagai alat untuk pemerihalan data deskriptif dan inferensi. Dapatan kajian menunjukkan bahawa sikap murid, dan tahap kemahiran abad ke-21 adalah tinggi dan terdapat perbezaan yang signifikan bagi kemahiran tersebut berdasarkan lokasi sekolah. Secara keseluruhan, hubungan sikap dengan kemahiran abad ke-21 adalah kuat dan tinggi ($r=0.711, 0.673$). Hal ini menunjukkan bahawa kemahiran abad ke-21 perlu banyak diaplikasikan dalam pengajaran guru murid-murid lebih berdaya saing dalam mempelajari Bahasa Melayu.

Kata kunci: Sikap, bahasa Melayu, kemahiran abad ke-2, lokasi sekolah

Abstract: This study aimed to evaluate the skills of the 21st century students in Malay Language. Domain 21st century skills being studied consists of five major components which is digital age literacy, inventive thinking skills, effective communication skills and high productivity production and norm and spiritual value. The first four components were adapted from enGauge 21st century skills while another additional component, norms and spiritual values are adjusted with Malaysian education. In addition, this study also looked the different levels of the 21st century skills of students based on gender and school location. The questionnaires were used as the instrument to collect data. 280 students from Form 4 in Segamat district were chosen as respondents. SPSS 17 was used to analyze descriptive and inferential data. The results showed that students' attitudes and the level of skills of the 21st century is moderately high and there are significant differences in the skills based on the location of the school. Overall, the correlation between attitude and perception of the students and the skills of the 21st century are high ($r = 0,711, 0,673$). Therefore, based on the findings of the study revealed that the application of the skills acquired in the existing study as well as new skills development can help student to face challenge in the future and also build a positive competitive environment among them.

Keywords: Attitude, Malay language, skills of the 21st century, school location

PENGENALAN

Pada masa ini, Bahasa Melayu menghadapi cabaran yang sengit terutamanya dalam abad ke-21 ini. Masyarakat abad ke-21 merupakan masyarakat yang berorientasikan sains dan teknologi serta menggunakan prasarana teknologi maklumat terkini dalam kehidupan seharian (Juriah, Khalid, Raja Mohd Fauzi, Siti Fatimah, Nik Mohd Rahimi, Zamri & Zarin 2001). Pada abad ke-21 ini, Bahasa Melayu yang diperkasakan dan dimartabatkan di negara ini terpaksa menghadapi saingan hebat dengan Bahasa Inggeris dari pelbagai sudut.

Pada hari ini, perkembangan teknologi telah mempengaruhi setiap bidang kehidupan. Perkembangan teknologi maklumat serta penggunaan komputer membawa implikasi yang besar terhadap kehidupan manusia termasuklah dalam bidang pendidikan. Aspek teknologi telah digabungkan dalam kurikulum sekolah sebagai satu daya usaha ke arah menyemai dan memupuk minat serta sikap yang positif terhadap proses pengajaran dan pembelajaran. Menurut Zamri (2012), bentuk pengajaran dan pembelajaran (PdP) pada abad ke-21 masih tetap berpusatkan guru, tetapi guru memainkan peranan lebih penting untuk melibatkan murid secara aktif dalam aktiviti pembelajaran.

Menurut Azalya (2003), bagi menghadapi cabaran globalisasi rakyat Malaysia perlu dilengkapi dengan asas pendidikan dan latihan yang kukuh serta mempunyai pelbagai kemahiran umum termasuk kebolehan berkomunikasi dan menguasai bahasa. Penekanan dalam menguasai kemahiran abad ke-21 dalam proses PdP haruslah bermula dengan menerapkan pelbagai kemahiran abad ke-21 dalam proses PdP. Oleh itu, kurikulum pendidikan haruslah sentiasa mengikut peredaran zaman bagi memastikan pelajar yang dikeluarkan bukan sahaja mempunyai ilmu pengetahuan malah menguasai kemahiran abad ke-21 bagi menghadapi era globalisasi pada masa ini, termasuk kurikulum Bahasa Melayu.

Kajian berkaitan penyepaduan kemahiran abad ke-21 dalam bidang pendidikan telah banyak dilakukan oleh pengkaji, namun kajian berkaitan penyepaduan kemahiran abad ke-21 dalam PdP Bahasa Melayu belum pernah dijalankan. Lantaran itu, kajian ini diharap dapat membantu pelajar untuk menghadapi kehidupan yang mencabar di luar sekolah dan juga masa akan datang yang dapat

mewujudkan daya saing yang positif antara satu sama lain. Hal ini kerana, kemahiran abad ke-21 amat berguna dalam dunia globalisasi hari ini. Justeru, PdP Bahasa Melayu perlu memberi perhatian tentang kemahiran ke-21.

PERNYATAAN MASALAH

Pada abad ke-21 ini, murid tidak harus dinilai hanya dengan kebolehan menjawab soalan ujian tetapi juga harus menilai sejauh mana mereka menguasai kemahiran abad ke-21 seperti kemahiran menyelesaikan masalah, keusahawanan dan kreativiti. Menyedari kepentingan kemahiran abad ke-21, pengintegrasian dalam pendidikan telah pun dilaksanakan di negara-negara barat seperti Amerika Syarikat. Menurut *NCREL: enGauge 21st century skills* (2002), kemahiran abad ke-21 mampu menyediakan generasi muda untuk menghadapi kemungkinan yang bakal dihadapi dalam masyarakat industri, ekonomi global, kebanjiran teknologi tinggi dan canggih yang sentiasa berubah serta penggunaan komputer sebagai keperluan urusan harian dan limpahan maklumat sejagat. Perubahan-perubahan yang ketara dan pantas dalam pelbagai bidang adalah cabaran besar yang dihadapi generasi kini dan dijangka lebih hebat dan kritikal dengan sumbangan teknologi baru serta pengkomputeran.

Menurut Kellner (2000), revolusi teknologi mempunyai kesan yang besar ke atas masyarakat berbanding peralihan budaya oral kepada budaya cetakan. Murid yang tidak memperoleh kemahiran yang diperlukan akan menghadapi saingan. Hal ini kerana, kemahiran di tempat kerja akan terus meningkat menjadi satu ciri yang menentukan pembangunan ekonomi dan menghasilkan teknologi baharu serta bersaing dalam pasaran global. Sawchuk (2009) mencadangkan pihak sekolah melaksanakan dan memantau pengajaran yang dapat mewujudkan kemahiran abad ke-21 seperti berfikir secara kritikal dan analitikal, kemahiran teknologi, kreativiti, kerjasama dan komunikasi yang dibuktikan oleh pakar bahawa murid mempunyai kemahiran tersebut.

Dalam memenuhi tuntutan mempersiapkan murid dengan kemahiran abad ke-21, para guru Bahasa Melayu menghadapi pelbagai cabaran kerana banyaknya kemahiran yang perlu didedahkan, namun keterbatasan waktu menjadi penghalang utama. Menyesuaikan sesuatu kaedah

pembelajaran untuk sekumpulan murid yang rencam dari segi pengalaman sedia ada, gaya pembelajaran, minat dan sebagainya, menjadikan usaha ini semakin rumit. Guru merupakan salah satu faktor yang penting dalam menjadikan suatu proses pengajaran dan pembelajaran itu berkesan. Guru yang mengajar dengan baik dapat mengubah persepsi murid terhadap sesuatu mata pelajaran.

Bagi mengubah persepsi murid, guru Bahasa Melayu perlu memainkan peranan membentuk minat murid serta lebih menumpukan perhatian dalam PdP. Oleh itu, guru Bahasa Melayu harus sentiasa bersikap proaktif dan mengambil inisiatif untuk berusaha meningkatkan kemahiran dan menghasilkan teknik pengajaran berkesan yang mampu menarik minat murid dan pada masa yang sama turut memenuhi keperluan sukatan pelajaran.

Oleh itu, kajian ini dijalankan bertujuan untuk melihat penyepaduan kemahiran abad ke-21 dalam mata pelajaran Bahasa Melayu. Hal ini kerana, tidak terdapat kajian mengenai kemahiran abad ke-21 dalam bidang Bahasa Melayu. Di samping itu, pengkaji mendapati bahawa PdP bahasa dianggap penting dalam proses melengkapkan keperluan murid menguasai bahasa. Bahasa Melayu yang begitu dinamik sifatnya memerlukan cara khusus untuk dikuasai.

Dalam trend PdP bahasa abad ke-21 kini, guru Bahasa Melayu bukan sahaja perlu menguasai ilmu bahasa, tetapi juga dapat melengkapkan dengan kemahiran bahasa (mendengar, bertutur, membaca dan menulis) di samping menerapkan kemahiran abad ke-21 dalam kalangan murid. Oleh itu, PdP Bahasa Melayu perlu dihuraikan berpandukan teori serta diadun dengan strategi pengajaran yang mampu membantu guru mengendalikan dengan berkesan (Zamri 2012).

TUJUAN DAN OBJEKTIF KAJIAN

Secara am, kajian ini adalah bertujuan untuk melihat hubungan dan persepsi murid ketika mempelajari Bahasa dengan kemahiran ke-21. Secara khusus, kajian ini bertujuan untuk:

1. Mengetahui hubungan sikap murid terhadap mata pelajaran Bahasa Melayu dengan kemahiran abad ke-21.
2. Mengetahui hubungan persepsi murid terhadap pengajaran dan pembelajaran

Bahasa Melayu dengan kemahiran abad ke-21

HIPOTESIS KAJIAN

Sebanyak dua hipotesis kajian dibentuk untuk menjawab dua objektif kajian, iaitu:

Ho1: Tidak terdapat hubungan yang signifikan antara sikap murid terhadap mata pelajaran Bahasa Melayu dengan kemahiran abad ke-21.

Ho2: Tidak terdapat hubungan yang signifikan antara persepsi murid terhadap pengajaran dan pembelajaran Bahasa Melayu dengan kemahiran abad ke-21.

METODOLOGI

Kajian ini adalah kajian tinjauan yang menggunakan pendekatan kuantitatif. Soal selidik digunakan untuk mengenal pasti kemahiran abad ke-21 yang diterapkan kepada murid semasa proses PdP Bahasa Melayu. Responden kajian terdiri daripada murid tingkatan empat di empat buah sekolah menengah di daerah Segamat, Johor. Seramai 280 orang murid terlibat dalam kajian. Empat buah sekolah tersebut ialah Sekolah Menengah Kebangsaan Kamalul Ariffin, Sekolah Menengah Kebangsaan Munshi Ibrahim Labis, Sekolah Menengah Kebangsaan Dato' Bentara Dalam Segamat dan Sekolah Menengah Kebangsaan Agama Segamat.

Instrumen yang digunakan dalam kajian ini adalah terdiri daripada satu set soal selidik yang dibahagikan kepada tiga bahagian. Bahagian pertama ialah Bahagian A yang berkaitan dengan demografi responden. Bahagian kedua pula iaitu Bahagian B berkaitan dengan sikap murid terhadap P&P bahasa Melayu dan Bahagian C adalah konstruk kemahiran-kemahiran abad ke-21.

Soal selidik akan dianalisis menggunakan *perisian Statistical Package for the Social Science (SPSS)* versi 19.0. Analisis yang digunakan ialah Ujian Mann-Whitney U dan ujian korelasi *Spearman Rho*. Oleh itu, huraian dalaman bahagian ini akan memperincikan keputusan ujian bagi menguji hipotesis kajian.

DAPATAN KAJIAN

Hubungan Sikap Murid terhadap Mata Pelajaran Bahasa Melayu dengan Kemahiran Abad Ke-21

Ho1: Tidak terdapat hubungan yang signifikan antara sikap murid terhadap mata pelajaran Bahasa Melayu dengan kemahiran abad ke-21.

Jadual 1 merupakan hasil analisis korelasi *Spearman's Rho* antara sikap murid terhadap mata pelajaran Bahasa Melayu dengan kemahiran abad ke-21. Keputusan analisis bagi sikap terhadap Bahasa Melayu menunjukkan bahawa nilai pekali korelasi ialah 0.711 ($rs = 0.711$) dan nilai kebarangkalian ialah 0.000 yang diuji pada aras keertian 0.05. Nilai kebarangkalian ini didapati lebih kecil dari aras keertian ($p < 0.05$). Nilai korelasi yang terhasil ini adalah korelasi yang tinggi.

Sehubungan itu, dapatan menunjukkan bahawa sikap terhadap mata pelajaran Bahasa Melayu mempunyai hubungan yang positif dan signifikan dengan kemahiran abad ke-21 ($rs = 0.711$, $p < 0.05$). Oleh itu, hipotesis nol adalah ditolak.

Jadual 1. Analisis korelasi *Spearman's Rho* antara sikap murid terhadap Bahasa Melayu dengan kemahiran abad ke-21

Pemboleh ubah	Kemahiran Abad ke-21		
	N	rs	P
Sikap terhadap Bahasa Melayu	280	0.711	0.000**

$P < 0.05^{**}$

Seterusnya, kajian ini akan membincangkan secara terperinci dapatan bagi sikap murid terhadap Bahasa Melayu dengan setiap elemen kemahiran abad ke-21, iaitu literasi era digital, pemikiran inventif, komunikasi berkesan, penghasilan produktiviti tinggi serta norma dan kerohanian.

Jadual 2 merupakan hasil analisis korelasi *Spearman's Rho* antara sikap murid terhadap Bahasa Melayu dengan setiap elemen kemahiran abad ke-21. Keputusan analisis bagi sikap terhadap Bahasa Melayu dengan kemahiran literasi era digital menunjukkan bahawa nilai pekali korelasi

ialah 0.686 ($rs = 0.686$) dan nilai kebarangkalian ialah 0.000 yang diuji pada aras keertian 0.05. Nilai kebarangkalian ini didapati lebih kecil dari aras keertian ($p < 0.05$). Nilai korelasi yang terhasil ini adalah korelasi yang tinggi. Sehubungan itu, dapatan menunjukkan bahawa sikap terhadap mata pelajaran Bahasa Melayu dengan kemahiran literasi era digital mempunyai hubungan yang positif dan signifikan ($rs = 0.686$, $p < 0.05$).

Jadual 2. Analisis korelasi *Spearman's Rho* antara sikap murid terhadap Bahasa Melayu dengan setiap elemen kemahiran abad ke-21

Pemboleh ubah	Kemahiran Abad ke-21	N	rs	P
Sikap terhadap Bahasa Melayu	Kemahiran Literasi Era Digital	280	0.686	0.000**
	Pemikiran Inventif	279	0.670	0.000**
	Komunikasi Berkesan	279	0.448	0.000**
	Penghasilan Produktiviti Tinggi	279	0.628	0.000**
	Norma dan kerohanian	280	0.657	0.000**

$p < 0.05^{**}$

Keputusan analisis bagi sikap terhadap Bahasa Melayu dengan pemikiran inventif pula menunjukkan bahawa nilai pekali korelasi ialah 0.670 ($rs = 0.670$) dan nilai kebarangkalian ialah 0.000 yang diuji pada aras keertian 0.05. Nilai kebarangkalian ini didapati lebih kecil dari aras keertian ($p < 0.05$). Nilai korelasi yang terhasil ini adalah korelasi yang tinggi. Sehubungan itu, dapatan menunjukkan bahawa sikap terhadap mata pelajaran Bahasa Melayu dengan pemikiran inventif mempunyai hubungan yang positif dan signifikan ($rs = 0.670$, $p < 0.05$).

Seterusnya, keputusan analisis bagi sikap terhadap Bahasa Melayu dengan komunikasi berkesan menunjukkan bahawa nilai pekali korelasi ialah 0.448 ($rs = 0.448$) dan nilai kebarangkalian ialah 0.000 yang diuji pada aras keertian 0.05. Nilai kebarangkalian ini didapati lebih kecil dari aras keertian ($p < 0.05$). Nilai korelasi yang terhasil ini adalah korelasi yang

sederhanai. Sehubungan itu, dapatan menunjukkan bahawa sikap terhadap mata pelajaran Bahasa Melayu dengan komunikasi berkesan mempunyai hubungan yang positif dan signifikan ($rs=0.448$, $p<0.05$).

Bagi keputusan analisis sikap terhadap Bahasa Melayu dengan penghasilan produktiviti tinggi pula menunjukkan bahawa nilai pekali korelasi ialah 0.628 ($rs = 0.628$) dan nilai kebarangkalian ialah 0.000 yang diuji pada aras keertian 0.05. Nilai kebarangkalian ini didapati lebih kecil dari aras keertian ($p<0.05$). Nilai korelasi yang terhasil ini adalah korelasi yang tinggi. Sehubungan itu, dapatan menunjukkan bahawa sikap terhadap mata pelajaran Bahasa Melayu dengan penghasilan produktiviti tinggi mempunyai hubungan yang positif dan signifikan ($rs=0.628$, $p<0.05$).

Analisis bagi sikap terhadap Bahasa Melayu dengan norma dan kerohanian pula menunjukkan bahawa nilai pekali korelasi ialah 0.657 ($rs = 0.657$) dan nilai kebarangkalian ialah 0.000 yang diuji pada aras keertian 0.05. Nilai kebarangkalian ini didapati lebih kecil dari aras keertian ($p<0.05$). Nilai korelasi yang terhasil ini adalah korelasi yang tinggi. Sehubungan itu, dapatan menunjukkan bahawa sikap terhadap mata pelajaran Bahasa Melayu dengan norma dan kerohanian mempunyai hubungan yang positif dan signifikan ($rs=0.628$, $p<0.05$).

Hubungan Persepsi Murid terhadap PdP Bahasa Melayu dengan Kemahiran Abad Ke-21

Ho2: Tidak terdapat hubungan yang signifikan antara persepsi murid terhadap PdP Bahasa Melayu dengan kemahiran abad ke-21.

Jadual 3 merupakan hasil analisis korelasi *Spearman's Rho* di antara persepsi murid terhadap PdP Bahasa Melayu dengan kemahiran abad ke-21. Keputusan analisis bagi persepsi murid terhadap PdP Bahasa Melayu menunjukkan bahawa nilai pekali korelasi ialah 0.673 ($rs=0.673$) dan nilai kebarangkalian ialah .000 yang diuji pada aras keertian 0.05. Nilai kebarangkalian ini didapati lebih kecil dari aras keertian ($p<0.05$). Nilai korelasi yang terhasil ini adalah korelasi yang tinggi.

Jadual 3. Analisis korelasi *Spearman's Rho* antara persepsi murid terhadap PdP Bahasa Melayu dengan kemahiran abad ke-21

Pemboleh ubah	Kemahiran Abad ke-21		
	N	rs	p
Persepsi terhadap pengajaran dan pembelajaran Bahasa Melayu	280	0.673	0.000**

$p < .05^{**}$

Jadual 3 merupakan hasil analisis korelasi *Spearman's Rho* di antara persepsi murid terhadap PdP Bahasa Melayu dengan kemahiran abad ke-21. Keputusan analisis bagi persepsi murid terhadap PdP Bahasa Melayu menunjukkan bahawa nilai pekali korelasi ialah 0.673 ($rs=0.673$) dan nilai kebarangkalian ialah .000 yang diuji pada aras keertian 0.05. Nilai kebarangkalian ini didapati lebih kecil dari aras keertian ($p<0.05$). Nilai korelasi yang terhasil ini adalah korelasi yang tinggi.

Sehubungan itu, dapatan menunjukkan bahawa persepsi murid terhadap PdP Bahasa Melayu mempunyai hubungan yang positif dan signifikan dengan kemahiran abad ke-21 ($rs = 0.673$, $p<0.05$). Oleh itu, hipotesis nol adalah ditolak.

Seterusnya, kajian ini akan membincangkan secara terperinci dapatan bagi persepsi murid terhadap PdP Bahasa Melayu dengan setiap elemen kemahiran abad ke-21 iaitu literasi era digital, pemikiran inventif, komunikasi berkesan, penghasilan produktiviti tinggi serta norma dan kerohanian.

Jadual 4 merupakan hasil analisis korelasi *Spearman's Rho* di antara persepsi murid terhadap PdP Bahasa Melayu dengan setiap elemen kemahiran abad ke-21. Keputusan analisis bagi persepsi murid terhadap PdP Bahasa Melayu dengan kemahiran literasi era digital menunjukkan bahawa nilai pekali korelasi ialah 0.729 ($rs=0.729$) dan nilai kebarangkalian ialah .000 yang diuji pada aras keertian 0.05. Nilai kebarangkalian ini didapati lebih kecil dari aras keertian ($p<0.05$). Nilai korelasi yang terhasil ini ialah korelasi yang tinggi.

Justeru, dapatan menunjukkan bahawa persepsi murid terhadap PdP Bahasa Melayu mempunyai hubungan yang positif dan

signifikan dengan kemahiran literasi era digital ($rs = 0.729$, $p < 0.05$).

Jadual 4. Analisis korelasi *Spearman's Rho* antara persepsi murid terhadap Bahasa Melayu dengan kemahiran abad ke-21

Pemboleh ubah	Kemahiran Abad ke-21	N	rs	P
Persepsi terhadap Bahasa Melayu	Kemahiran Literasi Era Digital	280	0.729	0.000**
	Pemikiran Inventif	279	0.554	0.000**
	Komunikasi Berkesan	279	0.723	0.000**
	Penghasilan Produktiviti Tinggi	279	0.628	0.000**
	Norma dan kerohanian	280	0.647	0.000**

Keputusan analisis bagi persepsi murid terhadap PdP Bahasa Melayu dengan pemikiran inventif pula menunjukkan bahawa nilai pekali korelasi ialah 0.554 ($rs = 0.554$) dan nilai kebarangkalian ialah .000 yang diuji pada aras keertian 0.05. Nilai kebarangkalian ini didapati lebih kecil dari aras keertian ($p < 0.05$). Nilai korelasi yang terhasil ini ialah korelasi yang tinggi. Sehubungan itu, dapatan menunjukkan bahawa persepsi murid terhadap PdP Bahasa Melayu mempunyai hubungan yang positif dan signifikan dengan pemikiran inventif ($rs = 0.554$, $p < 0.05$).

Seterusnya, keputusan analisis bagi persepsi murid terhadap PdP Bahasa Melayu dengan komunikasi berkesan pula menunjukkan bahawa nilai pekali korelasi ialah 0.723 ($rs = 0.723$) dan nilai kebarangkalian ialah .000 yang diuji pada aras keertian 0.05. Nilai kebarangkalian ini didapati lebih kecil dari aras keertian ($p < 0.05$). Nilai korelasi yang terhasil ini adalah korelasi yang tinggi. Sehubungan itu, dapatan menunjukkan bahawa persepsi murid terhadap pengajaran dan pembelajaran Bahasa Melayu mempunyai hubungan yang positif dan signifikan dengan komunikasi berkesan ($rs = 0.723$, $p < 0.05$).

Keputusan analisis bagi persepsi murid terhadap PdP Bahasa Melayu dengan penghasilan produktiviti tinggi pula menunjukkan bahawa nilai

pekali korelasi ialah 0.628 ($rs = 0.628$) dan nilai kebarangkalian ialah .000 yang diuji pada aras keertian 0.05. Nilai kebarangkalian ini didapati lebih kecil dari aras keertian ($p < 0.05$). Nilai korelasi yang terhasil ini adalah korelasi yang tinggi. Sehubungan itu, dapatan menunjukkan bahawa persepsi murid terhadap PdP Bahasa Melayu mempunyai hubungan yang positif dan signifikan dengan penghasilan produktiviti tinggi ($rs = 0.628$, $p < 0.05$).

Akhir sekali, bagi keputusan analisis persepsi murid terhadap PdP Bahasa Melayu dengan norma dan kerohanian pula menunjukkan bahawa nilai pekali korelasi ialah 0.647 ($rs = 0.647$) dan nilai kebarangkalian ialah .000 yang diuji pada aras keertian 0.05. Nilai kebarangkalian ini didapati lebih kecil dari aras keertian ($p < 0.05$). Nilai korelasi yang terhasil ini adalah korelasi yang tinggi. Sehubungan itu, dapatan menunjukkan bahawa persepsi murid terhadap PdP Bahasa Melayu mempunyai hubungan yang positif dan signifikan dengan norma dan kerohanian ($rs = 0.647$, $p < 0.05$).

PERBINCANGAN

Hubungan Sikap Murid terhadap Mata Pelajaran Bahasa Melayu dengan Kemahiran Abad Ke-21

Dapatan menunjukkan bahawa terdapat hubungan sikap murid terhadap Bahasa Melayu dengan penyepaduan kemahiran abad ke-21 adalah kuat dan mempunyai korelasi positif. Dapatan ini menunjukkan bahawa sikap terhadap mata pelajaran Bahasa Melayu mempunyai hubungan yang positif dan signifikan dengan kemahiran abad ke-21 ($rs = 0.711$, $p < 0.05$).

Menurut Zamri (2011), terdapat beberapa faktor yang perlu diberi perhatian oleh setiap guru Bahasa Melayu ketika mengajar murid-murid yang semakin maju tahap kognitif masa kini. Antara faktor yang dapat menarik minat murid mempelajari Bahasa Melayu dalam abad ke-21 ini ialah:

1. Persediaan guru Bahasa Melayu: Persiapan yang dibuat sebelum mengajar (bahan pengajaran, buku rekod mengajar), semasa mengajar (pengetahuan, pedagogi, penyebatan dan lain-lain) dan selepas

2. mengajar (memeriksa dan memberi komen, latihan pengukuhan dan lain-lain)
2. Cara penyoalan guru Bahasa Melayu: Jenis soalan yang diajukan, bentuk soalan, respons guru terhadap jawapan atau soalan murid, pengukuhan yang guru berikan, dan lain-lain berkaitan cara penyoalan.
3. Pedagogi pengajaran guru Bahasa Melayu: Kepelbagaian kaedah pengajaran guru sama ada kaedah tersebut berpusatkan guru, berpusatkan murid ataupun berpusatkan bahan pengajaran.
4. Aplikasi ICT dalam PdP Bahasa Melayu: Penggunaan aplikasi terkini dalam pengajaran dan pembelajaran Bahasa Melayu seperti e-kumpulan, e-bincang, pembelajaran atas talian, laman web dan lain-lain.
5. Mengambil kira kepelbagaian murid: Guru Bahasa Melayu perlu mengambil kira bahawa di dalam kelas Bahasa Melayunya, murid mempunyai pelbagai latar belakang sosioekonomi keluarga, emosi, kognitif dan pencapaian, jantina, dan lain-lain yang boleh mempengaruhi pengajaran guru.

Rumusannya, hubungan sikap murid terhadap kemahiran abad ke-21 terhadap proses PdP Bahasa Melayu adalah penting bagi memupuk minat dan kesediaan murid belajar Bahasa Melayu. Hal ini perlu diambil kira oleh guru dalam merancang sesuatu aktiviti PdP. Dengan mengambil kira kepelbagaian sikap murid di dalam bilik darjah, guru Bahasa Melayu dapat mengenal pasti kekuatan dan kelemahan murid-pelajarnya ketika belajar Bahasa Melayu (Zamri, Ruslin & Mohamed Amin 2015).

Hubungan Persepsi Murid Terhadap Pengajaran dan Pembelajaran Bahasa Melayu dengan Kemahiran Abad Ke-21

Dapatan kajian menunjukkan bahawa persepsi murid terhadap pengajaran dan pembelajaran Bahasa Melayu mempunyai hubungan yang positif dan signifikan dengan kemahiran abad ke-21 ($r_s = 0.673$, $p < 0.05$). Hassan (2006) berpendapat bahawa kedudukan Bahasa Melayu sebagai bahasa kebangsaan sekali gus sebagai pembentukan tamadun bangsa kian tercalar kerana sikap sesetengah pihak yang memandang remeh

terhadap kedudukan bahasa Melayu, khususnya sebagai bahasa pengantar ilmu dan dalam pentadbiran negara. Malah kedudukan Bahasa Melayu mula mengalami perubahan ketara apabila pengajaran Sains dan Matematik dilaksanakan dalam Bahasa Inggeris, sekali gus menafikan kedudukan Bahasa Melayu.

Dalam kalangan murid pula, walaupun sudah bertahun-tahun Bahasa Melayu dijadikan sebagai bahasa pengantar di sekolah, bahkan sebagai mata pelajaran wajib, namun semakin ramai murid yang gagal menguasai Bahasa Melayu dengan baik. Bertitik-tolak daripada pernyataan tersebut, guru perlulah memainkan peranan yang penting bagi menarik minat dan mengubah persepsi murid supaya lebih positif terhadap Bahasa Melayu. Guru perlu mengambil kira cara dan gaya belajar untuk membantu murid-murid mempelajari bahasa dengan mudah, cepat dan berkesan (Zamri 2012).

IMPLIKASI KAJIAN

Dapatan kajian ini menunjukkan bahawa proses PdP Bahasa Melayu di sekolah masih kurang berjaya untuk memupuk kemahiran abad ke-21 murid khususnya daripada aspek Literasi Era Digital, Komunikasi Berkesan dan Penghasilan Produktiviti Tinggi. Justeru diharapkan hasil daripada dapatan kajian ini dapat membantu guru Bahasa Melayu membuat refleksi terhadap proses PdP mereka. Selain itu, kajian ini juga dapat memberikan kesedaran kepada guru Bahasa Melayu terhadap kemahiran-kemahiran yang diperlukan dalam abad ke-21 supaya mereka jelas terhadap kemahiran-kemahiran yang patut diperolehi oleh murid melalui proses PdP Bahasa Melayu.

Kajian ini juga membantu guru dalam mengenal pasti proses PdP Bahasa Melayu yang boleh dilakukan bagi mengintegrasikan kemahiran-kemahiran abad ke-21 dalam mata pelajaran tersebut. Oleh itu, pendidik dapat memberi peluang kepada murid untuk menghasilkan produk dan aktiviti pembelajaran yang lebih berkesan dengan menggunakan kemahiran-kemahiran abad ke-21.

Dapatan kajian ini juga dapat dijadikan sebagai bahan rujukan kepada pensyarah Bahasa Melayu di institusi pengajian tinggi. Dapatan kajian ini menunjukkan pendidik perlu didedahkan pengetahuan tentang persepsi murid dalam PdP

Bahasa Melayu. Pendidik perlu sedar akan kehendak dan keperluan murid terhadap PdP Bahasa Melayu pada alaf baru. Para guru dan pendidik juga boleh mengambil tindakan untuk mempertingkatkan profesionalisme perguruan. Dari aspek pedagogi, pendidik atau guru dapat membantu murid menanam minat dan mengekalkan perhatian semasa PdP melalui kepelbagaian kaedah, teknik, strategi dan alat bantu mengajar (ABM).

Bagi memastikan modal insan yang dihasilkan melalui bidang pendidikan yang mempunyai kualiti seperti yang diharapkan, guru perlu mengubah suai pendekatan PdP mereka dengan memberi lebih penekanan kepada pengajaran yang lebih menggalakkan kerjasama yang lebih baik antara murid. Selain itu guru juga perlu menggalakkan murid mengeluarkan idea, mengintegrasikan teori dan amali dalam pengajaran dan menyediakan bahan-bahan pengajaran yang lengkap. Saranan oleh Abaruscata (1992) dalam Robiah (2004) menggalakkan pengajaran dibuat secara 'hand on', deduktif dan 'discovery learning' untuk meningkatkan kemahiran murid. Iklim bilik darjah haruslah sesuai dan menggalakkan bagi meningkatkan kemahiran menjalankan uji kaji, mengembangkan kreativiti dan bekerjasama secara berpasukan (Zamri, Ruslin & Mohamed Amin 2015).

KESIMPULAN

Secara ringkasnya, rumusan dapatan kajian kemahiran abad ke 21 dalam proses PdP Bahasa Melayu ini adalah seperti berikut:

1. Tahap kemahiran abad ke-21 murid tingkatan empat berada pada tahap sederhana tinggi. Hal ini menunjukkan mata pelajaran Bahasa Melayu kurang memupuk kemahiran-kemahiran abad ke-21 dalam diri murid kecuali bagi elemen pemikiran inventif dan norma dan kerohanian yang berada pada tahap tinggi.
2. Sikap murid terhadap mata pelajaran Bahasa Melayu berada pada tahap yang tinggi. Hal ini menunjukkan bahawa murid bersikap positif dan berminat mempelajari Bahasa Melayu.
3. Persepsi murid terhadap kemahiran abad ke-21 dalam proses PdP Bahasa Melayu berada pada tahap sederhana tinggi. Hal

ini menunjukkan bahawa kemahiran abad ke-21 dalam proses P&P kurang diterapkan oleh guru. Pelajar kurang berminat terhadap proses PdP Bahasa Melayu semasa proses pembelajaran berlaku di dalam kelas. Proses PdP guru kurang menarik minat kerana guru tidak mempelbagaikan pendekatan, kaedah dan teknik yang sesuai dengan aktiviti dan genre teks yang dipelajari.

RUJUKAN

- Azalya Ayob. (2003). Kepentingan kemahiran generik di kalangan pekerja di Industri Elektrik dan Elektronik di Bayan Lepas, Pulau Pinang. Projek Sarjana Muda, Universiti Teknologi Malaysia.
- Hassan Ahmad. (2006). Peranan bahasa Melayu dalam pembangunan negara. Dlm. Asraf (pnyt). *Manifesto budaya*. Kuala Lumpur: Persatuan Linguistik Malaysia.
- Kellner, D. (2000). New technologies/new literacies: Reconstructing education for the new millennium. *Taeching Education*, 11(3) 245-265.
- Normala Ismail, Zaliha Hj. Hussin & Mohamad Kamil Ariff Khalid. Komputer Pelajar. (2005). Tahap literasi komputer pelajar sekolah menengah di Kedah. *Jurnal Pendidikan*, 30: 129-139.
- NCREL: enGauge 21st Century Skills. (2002). Digital literacies for a digital age. <http://www/ncrel.org/engauge/skills/skills.htm> [Diakses pada 25/05/2014]
- Robiah K. Hamzah. (2004). *Teknik dan strategi membimbing remaja kepimpinan*. Gombak: PTS Publication.
- Sawchuk, S. (2009). Backers of '21st Century Skills' take plak. *Education Week*, 2823: 1-2
- Zamri Mahamod. (2011). Memperkasa guru, Mempercepat pelajar: Pengajaran dan pembelajaran Bahasa Melayu dalam abad ke-21. Kertas kerja Ucap Utama di Seminar Bahasa Melayu Singapura 2011. Pusat Bahasa Melayu Singapura, 1 Jun 2011.
- Zamri Mahamod. (2012). *Inovasi P&P dalam pendidikan Bahasa Melayu*. Tanjung

Malim: Penerbit Universiti Pendidikan Sultan Idris.
Zamri Mahamod, Ruslin Amir & Mohamed Amin Embi (2015). *Kepelbagaian pelajar dan perbezaan pembelajaran*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa & Pustaka.